

Dr. Orbán László a városi tanácsnál

Tegnap, szombaton délelőtt dr. Orbán László kulturális miniszter és dr. Pozsgai Imre kulturális miniszterhelyettes a városi tanács épületébe látogatott, ahol Bányné dr. Birka Mária elnökhelyettes fogadta a vendégeket. A beszélgetésen részt vett dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád me-

gyei bizottságának titkára, Szabó G. László, a Szeged városi pártbizottság osztályvezetője és Horváth Mihály, a fesztivál intéző bizottságának titkára. A beszélgetésen időszzerű kulturális kérdésekről tárgyaltak. Ezután a vendégek megtekintették a nyári tárlatot,

Gyárbővítés

Háromemeletes üzemépülettel bővítik a Zalaegerszegi Ruhagyárat. Az új üzemépületben kap majd helyet egyebek között a gyári modell- és nullszériagyártás és a szerkesztés. Itt lesz a gyári bemutatóterem is. Az új üzemépület a jövő év közepére készül el.

A „szerencsétlen” tévesz jószerencséje

Évtizede annak, hogy ország-világ értesült a szenzációról: meleg víz helyett olaj tört fel a tápéi Tiszatáj Tsz újonnan fúrt termálkútjából. Az ország legnagyobb szénhidrogén medencéje mutatkozott be ilyen furcsa módon — bár létezéséről a kutatók már tudtak, s abban az időben már fúrták a terület első „valódi” olajkútját. A bőven buzgó olajnak mindenki örült. Csak a Tiszatáj Tsz érezte magát szerencsétlennek: nem elég, hogy gazdasági épületeiket, jóságait eláztatta a zabolátlanul feltörő fekete massa, az olajon „elcsúszott” egész nagyszerű tervük a zöldség-kombinát kialakítására. A termálvízzel ugyanis hatalmas üvegházakat kívántak fűteni, primörökét természetesen. Újabb termálkút fúrását azonban nem engedélyezték, hiszen a geológusok akkor már gondosan ügyeltek a mélyben uralkodó erők egyensúlyára, a nyomásvi-szonyokra és egyéb szempontokra.

Az „olajzivatar” efülte után hamarosan kiderült, hogy nem is érte olyan nagy szerencsétlenség a Tiszatáj Tsz tagságát. Igaz, alapvetően meg kellett változtatniuk a termelés struktúráját, egész rendszerüket át kellett hangolniuk a termálvízről földgázenergiára, a primör-termesztésről a hústermelésre.

Az anyagi fedezet előteremtésében azonban az olaj-
ipar valóságos mecénásnak

bizonyult. Több mint 150 millió forint különleges kármentésben részesítették a környező mezőgazdasági nagyüzemeket, s ebből jelentős összeget a Tiszatáj Tsz kapott. A sokmillió összegből a termálfűtéses zöldség-kombinát helyett földgázfűtéses húskombinát létesítettek, ahonnan csaknem tízezer hízott sertés kerül ki évente. A takarmányozás elősegítésére ugyancsak földgázfűtéses, úgynevezett forró levegős lucerna-, illetve takarmányzárító, majd takarmánykeverő berendezéseket helyeztek üzembe. A kombinátot korszerű új vágóhid teszteltesse, amely

évente húszmillió forint értékű hentesáruval segíti Szeged és környéke lakosságának ellátását. Mindez a szövetkezet tagságának tavaly harmincezer forintos kerestet biztosított személyenként. A modern állattenyésztő és feldolgozó berendezések kezelése azonban kevesebb munkaerőt igényel, mint a hagyományos mezőgazdálkodás. Ezért jó néhány tsz-tag is beállt olajbányásznak. A jó kerestet figyelme véve, az egykori olajkiterősről rájuk sem hozott hát szerencsétlenséget, hanem — új köszönési formájuk szerint inkább — „jó-szerencsét”.

Dobó Balázs

Sikeresen zárult a könyvtárosi tanfolyam

Tegnap, szombaton befejeződött az SZMT oktatási központjában tartott alapfokú könyvtárosi tanfolyam. A kéthetes kurzusra Csongrád megye tanácsi, valamint Kiskun megye szakszervezeti letéti könyvtáraiból érkeztek résztvevők, több mint hatvanan.

Előadások keretében ismerkedtek meg többek között a megye könyvtári hálózatával, a könyvtárak állományának feltárással, raktározásával, a katalóguskészítés munkájával. A szakma gyakorlati tudnivalói mellett elméleti kérdésekkel is foglalkoztak: a műve-

szeti neveléssel és izlésfejlesztéssel, a közművelődési határozatból adódó feladatokkal, a klubok olvasómozgalmának kiszélesítésével. Az előadásokat könyvtárlátogatások, bel- és külpolitikai tájékoztatók egészítették ki.

A tanfolyam rendkívül sikeresen zárult. A résztvevők már a játékos irodalmi, szakmai vetélkedőn is alapos tudásról adtak számot, a záróvizsgán kitűnő és jó eredményt értek el. Mindannyian megkapták az alapfokú könyvtárosi tevékenységre jogosító bizonyítványt és oklevelet.

Fejlődésünk és feladataink

Irtó: Bálint József államtitkár, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke

Az 1975. évi terv a termelési és felhasználási feladatokat a népgazdaság egyensúlyi helyzetének vizsgálatából kiindulva irányozta elő, és követelményként jelölte meg a termelés és az életszínvonal emelését, a gazdaságos — a belföldön és külföldön keresett — termékek termelésének fokozását, a gazdaságtalan termékek termelésének korlátozását, a hatékonyság növelését, a belső tartalékok feltárását. Ennek megfelelően a nemzeti jövedelemnek 1975-ben 5—5,5 százalékkal kell emelkednie, és így az év folyamán megközelítőleg 400 milliárd forint új értéket kell létrehozni.

1.

A térszerű fejlődéshez szükséges eszközök folyamatosan rendelkezésre álltak. Az év kezdetén a termelő állóeszközök (épületek, gépek, berendezések) értéke 1000—1100 milliárd forint, az anyagkészletek értéke, beleértve a befejezetlen és félkész termékeket, csaknem 200 milliárd forint volt. A társadalmilag szervezett munkában mintegy 5,1 millió dolgozó, a népesség 48,5 százaléka vesz részt, kiknek szakmai tapasztalata, szaktudása magasabb szinten áll, mint korábban.

A foglalkoztatottak száma az adott népesség-összetétel mellett 1975-ben nem változhat számottevően. Ez év kezdetén a munkaképes korú népesség száma valamivel kisebb volt, mint egy évvel ezelőtt. A foglalkoztatottság kismértékű növekedése az utóbbi években már kizárólag a nők fokozódó munkába állásából adódott, az aktív kereső férfiak száma csökkent. Az eddigi adatok arra utalnak, hogy 1975-ben az ipari és építőipari létszám együttvéve lényegében nem változik, a mezőgazdasági dolgozók száma tovább csökken, a szolgáltatási ágazatokban a foglalkoztatottak száma pedig emelkedik.

2.

Az első félévben a termelés lényegében az előirányozottnak megfelelően az iparban 6,0 százalékkal, a kivitelező építőiparban pedig 7,0 százalékkal emelkedett. Jelentősen nőtt a mezőgazdasági termékek felvásárlása.

Az ipari termelés ez évi növekedése elsősorban a hazai és a szocialista piacok igényeinek bővülésével függött össze, a fejlett tőkés piacokon értékesítési lehetőségeink kedvezőtlenebbé váltak, tőkés exporttervünk nem teljesült. A beruházások és a szocialista viszonylatú export növekedésének hatására legnagyobb mértékben a gépipar termelése nőtt. Folytatódott, ha nem is mindenütt a kívánt mértékben, a gyártmánycserélődés, azaz a korszerű, új termékek gyártásba vétele és az elavult, gazdaságtalan termékek termelésének megszüntetése. A termékszerkezet-módosítás érdekében ebben az évben több nagy ipari objektum építését meggyorsították.

Ipari anyagokból és termékekből a belföldi ellátás — néhány kivételtől eltekintve — kielégítő volt. Intézkedéseket dolgoztak ki az energia- és anyagtakarékosságra. Kedvező jelenség — és a takarékosabb anyaggazdálkodásra utal —, hogy a tőkés országokból származó anyagimport növekedési üteme az év folyamán mérséklődött. A legnagyobb felhasználók, az iparvállalatok, kisebb mértékben növelték villamosenergia-felhasználásukat, mint a korábbi években.

A termelés növekedése az iparban teljes egészében a termelékenység emelkedéséből adódott. Nemzetközi összehasonlításban azonban termelékenységi színvonalunk így sem kielégítő. Több országban az ipar termelékenysége a magyar iparéknak körülbelül kétszerese, két és félszerese. Az ipar műszaki színvonalának vizsgálata azt mutatja, hogy az alacsonyabb termelékenységi színvonal nem csak a technikai elmaradottságból, hanem más tényezők-ből, a munkaidő és a kapacitások nem mindig és mindenütt megfelelő kihasználásából, a nem kielégítő munka- és üzemszervezésből adódik. A magyar ipar termelékenysége a magyar ipar termelékenységéhez képest a számos országtól, mint a termelékenység vonatkozásában. Kézenfekvő tehát, hogy a gazdaságosság, a versenyképesség fokozása társadalmi fontosságú ügyünk.

A mezőgazdaság termelése az utóbbi években folyamatosan emelkedett, és előreláthatóan ebben az évben is nő. Ezt azért helyénvaló hangsúlyozni, mert az időjárási körülmények ebben az időszakban gyakran voltak kedvezőtlenek. Nem kedvezett a talaj-előkészítés és őszi vetés-munkáknak a múlt év végi rendkívüli csa-

padékos időjárás. Azóta egyes területeket árvíz, belvíz borított el.

A politikai céljainknak megfelelően az elmúlt években lényegében megoldódott az ország kenyér- és takarmánygabona-elátása. Az idei kenyérgabona-termelés, bár a tavalyi és a tervezett szintet nem éri el, a hazai szükségletet fedezi. A cukorellátás biztosítása érdekében jelentősen növelték a cukorrépa vetésterületét. Az ipari növények, a kukorica, a burgonya, a zöldségek és a gyümölcsök hozamai általában kielégítőnek, illetve kedvezőnek ígérkeznek. Az eredményekben szerepe van az agrotechnika fejlődésének, az iparszerű termelés, az úgynevezett termelési rendszerek térhódításának, a mezőgazdasági dolgozók növekvő szakképzettségének.

Fejlődik és korszerűsödik az állattenyésztés is, javult az állattalomány minőségi összetétele. A múlt évi visszaesés után — a Szovjetunió megrendeléseivel jövőtől — együttvéve nőtt a vágómarha- és marhahúsexport.

Év közepén a sertés- és a kocaállomány kisebb volt az egy évvel korábbinál, a nem kívánatos csökkenés megakadályozására intézkedések történtek.

3.

A belföldön felhasznált nemzeti jövedelemnek körülbelül háromnegyede fogyasztásra kerül. A lakosság fogyasztása az elmúlt években folyamatosan emelkedett, 1974-ben 7 százalékkal. A növekedés 1975-ben folytatódott. Nőtték, eddig a tervezettnél is nagyobb mértékben, a lakosság jövedelmei, a munkabérből, mezőgazdasági termelésből, társadalmi juttatásból származó pénzbevételek egyaránt. A társadalompolitikai célokkal összefüggésben legjelentősebben a pénzbeni társadalmi juttatás nőtt. A nagyobb jövedelem, kielégítő áruellátás mellett, nagyobb fogyasztást tesz lehetővé. A kiskereskedelmi forgalom az I. félévben folyó árakon számítva 11,4 százalékkal, az árszínvonal pedig 3,9 százalékkal emelkedett, így a vásárolt árumennyiség 7,2 százalékkal volt több, mint a múlt év hasonló időszakában.

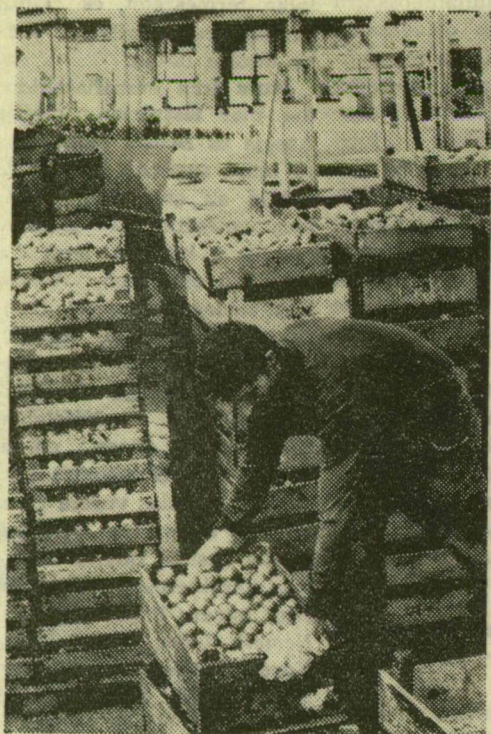
4.

1974-ben a tőkés világpiacra az energia-hordozók és a nyersanyagok árai jóval nagyobb mértékben emelkedtek, mint az ipari késztermékek, és néhány kivételtől eltekintve, a mezőgazdasági eredetű termékek árai. Az ilyen árváltozások, azokat az országokat, melyeknek importjában az energiahordozóknak és a nyersanyagoknak, exportjukban pedig az ipari késztermékeknek és a mezőgazdasági eredetű termékeknek van nagyobb súlya, kedvezőtlenül érinti. Magyarország — természeti adottságai, gazdasági szerkezete miatt — közismerten ezek közé az országok közé tartozik, így nem mentesült és nem is mentesülhetett a kedvezőtlen hatásoktól. 1974-ben a tőkés devizákban megvalósult behozatalunk mintegy 40 százalékkal, kivételünk ennélfelül: 19 százalékkal volt magasabb, mint az előző évben. A kiviteli és a behozatali árindeks hányadosa (119:140 = 85), az úgynevezett külkereskedelmi cserearány-mutató azt fejezi ki, hogy 1974-ben ugyanezért az egységnyi importért 15 százalékkal többet kell exportálnunk, mint 1973-ban. A forgalom adott mennyisége mellett belföldi árakon az importban hozzávetőlegesen 35 milliárd forint árvesztés, az exportban mintegy 15 milliárd forint árnyereség, egyenlegében körülbelül 20 milliárd forint árvesztés keletkezett.

1975-ben, az eddig rendelkezésre álló adatok szerint, folytatódott a behozatali áraknak a kiviteli árakat meghaladó emelkedése, de az 1974. évinél jóval kisebb mértékben. Előzetes számítások szerint a cserearányromlás 5—10 százalékponttal csökkenhet.

Külkereskedelmi forgalmunk nagyobb részét a szocialista országokkal rubelben bonyolítjuk le. A rubelárak az elmúlt években, így 1974-ben is, lényegében változatlanok voltak, ezért a cserearány is állandó volt. A tartós világgiaici árváltozások bizonyos idő elteltével a rubelárakat is érintik, így 1975-től a rubelforgalomban is cserearányromlással kell számolnunk. E cserearányromlás azonban lényegesen kisebb lesz, mint a tőkés devizák esetében volt.

Az első félévi fejlődésünk töretlen, ter-
vünk reális. Az év hátralevő részében az erőket a népgazdasági tervben, a párt- és kormányhatározatokban megjelölt feladatok következtetés végrehajtására kell összpontosítani.

Paradicsom-idény

Az uborkaszezon derekán megkezdődött a Szegedi Konzervgyárban a paradicsom idénye is. A gyáriak az idén legalább 2 és fél ezer vagonnyi paradicsomra számítottak, de a változó időjárás okozta nehézségek miatt meg kell elégedni ennek háromnegyed részével. A paradicsomból egyebek között ivóvíz és lecsót készítenek. Első lépésben: A ládákból beérkező paradicsomot az udvaron rakodólapokra helyezik. Innen emelővillás targoncával hordják az üzembe. — Lépcsős szállítóvederről — második felvételünk — mosómedencébe jut a paradicsom.